

Nazwa przedmiotu: Metodyka zbiorowej emisji głosu		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Dyrygentury i Wokalistyki Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki		2017/2018 2018/2019 2019/2020 2020/2021 2021/2022
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne II st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Specjalność: Wokalistyka Chóralna		Rok I, II / semestr I, II, III, IV
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: warsztaty/seminarium	Wymiar zajęć: 60 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Edukacji Muzycznej Prowadzący przedmiot: wykł. mgr Joanna Łukaszewska	
Cele przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobyć wiedzę z zakresu zbiorowej emisji głosu. 2. Nauka metod rozśpiewania zespołu. 3. Zdobyć wiedzę z zakresu budowy i funkcjonowania aparatu głosotwórczego. 4. Poznanie polskich i zagranicznych technik wokalnych w zakresie śpiewu zespołowego. 	
Wymagania wstępne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadanie odpowiednich warunków głosowych umożliwiających śpiew w chórze. 2. Posiadanie dobrego słuchu muzycznego 3. Wcześniejsza praktyka wokalna w zespołach chóralnych 	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W)

1	ma gruntowną znajomość repertuaru muzyki chóralnej i jego wykonawstwa pod kątem wiedzy z zakresu zbiorowej emisji głosu	W1
2	przy wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych wykazuje się umiejętnością stosowania wiedzy teoretycznej z budowy i funkcjonowania aparatu głosotwórczego	W3
3	rozumie relacje pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiowanymi na kierunku oraz ma zdolność do syntetyzowania i integracji nabytej wiedzy, szczególnie pod względem polskich i zagranicznych technik wokalnych w zakresie śpiewu zespołowego	W5
4	na podstawie zdobytej wiedzy i doświadczenia praktycznego potrafi skonstruować adekwatny do potrzeb oraz spójny pod względem formalnym i stylistycznym program muzyki chóralnej i potrafi stosować odpowiednie do potrzeb metody zbiorowej emisji głosu w pracy nad przygotowaniem tego repertuaru	W6

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

5	doskonali swoje umiejętności odtwórcze w pracy z zespołem wokalnym w zakresie wybranego stylu, typu repertuaru bądź twórczości wybranego kompozytora, ma świadomość pojęcia emisji głosu i postawy śpiewaczej	U5
6	jest przygotowany do podjęcia współpracy z zespołami śpiewaczymi w zakresie objętym programem studiów jako artysta chóru, profesjonalny korepetytor wokalny oraz instruktor emisji głosu, zna budowę i działanie narządu głosu oraz aparatu oddechowego, fonacyjnego, artykulacyjnego i rezonacyjnego	U7
7	korzysta ze zdobytych umiejętności warsztatowych w zakresie umożliwiającym mu swobodne wykonywanie zawodu, utrzymuje sprawność muzyka wokalisty poprzez rozwijanie technik ćwiczenia niezbędnych do rozwoju repertuarowego, jest przygotowany do rozśpiewania chóru oraz zbiorowego	U8

	szkolenia wokalnego	
8	świadomie kontroluje własne emocje, przeciwdziała lękom i stresom związanym z publicznymi występami, zna psychologię śpiewu zbiorowego, ma predyspozycje i możliwości psychiczne chórzysty	U11

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

9	potrafi zainspirować, zaplanować, zorganizować i skoordynować proces uczenia się innych, szczególnie w zakresie sposobów kierowania zespołem i nauczania śpiewu zbiorowego, ma świadomość roli indywidualnego szkolenia głosu	K2
10	samodzielnie integruje zdobytą wiedzę, podejmuje decyzje dotyczące rozwiązywania problemów wokalnych w prowadzonych przez siebie zespołach	K3
11	rozumie założenia psychologii pracy w zespole chóralnym i wie, jak zastosować je w praktyce, potrafi przeciwdziałać blokadom psychicznym utrudniającym prawidłowe śpiewanie, potrafi w sposób otwarty dzielić się zdobytą wiedzą z innymi	K4
12	prezentuje wyspecjalizowane zadania artystyczne w logicznej i przemyślanej formie, podparte zdobytym doświadczeniem wokalnym i pedagogicznym w zakresie prowadzenia zbiorowej emisji głosu	K7

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr I, II	Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie emisji głosu i postawy śpiewaczej Budowa i działanie narządu głosu. Układ fonacyjny. Układ oddechowy. Narządy artykulacyjne. Narząd słuchu Czynność aparatu oddechowego. Appoggio. Funkcja przepony oddechowej (diafragmy). Rodzaje oddechu. Pulsacja wewnętrzna Czynność aparatu fonacyjnego. Technika otwarcia. Technika wyprowadzenia dźwięku Czynność aparatu rezonacyjnego. Rola przestrzeni rezonacyjnych. Nasada Czynność aparatu artykulacyjnego. Praca języka, warg, policzków i żuchwy. Rola spółgłosek – dykcja. Błędy artykulacyjne 	60
Semestr III, IV	Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> Higiena i patologia głosu Psychologia śpiewu zbiorowego. Predyspozycje i możliwości psychiczne chórzysty. Usuwanie blokad w ciele i umyśle Rozśpiewanie i jego rola, czyli zbiorowe szkolenie wokalne. Dyspozycja śpiewacza. Zdobywanie umiejętności wokalnych Style kierowania zespołem. Sposoby nauczania śpiewu. Rola indywidualnego szkolenia głosu. Brzmienie zespołu. Kształtowanie umiejętności frazowania. Wspólne poczucie czasu — pulsacja Ekspresja słowno-muzyczna – elementy interpretacji utworu Rola słuchu funkcyjnego w pracy z chórem 	60

Metody kształcenia

<ol style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna praca w grupach prezentacja nagrań CD i DVD wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot

Weryfikacja efektów uczenia się

Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
<ol style="list-style-type: none"> kolokwium ustne przesłuchanie realizacja zleconego zadania wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot 	1 – 12

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji²

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1, 2, 3, 4	1-13	1-7	1-4
5, 6, 7, 8	1-13	1,3,7	1-4
9, 10, 11, 12	9,10	1-7	3,4

Warunki zaliczenia

1. Obecność na zajęciach.
2. Przygotowanie i poprowadzenie rozspiewania chóru

Literatura podstawowa

Bok Józef, *O konieczności rozspiewywania chóru*, PZCHiO, Warszawa 1975.
 Gałęska-Tritt Jadwiga, *Dzieci lubią śpiewać, a my razem z nimi! Mały poradnik metodyczny dla wychowawców i rodziców*, Wydawnictwo MILA, Poznań 2007.
 Gałęska-Tritt Jadwiga, *Kiedy śpiewasz ciałem i duszą*, [w:] *Wokalistyka w Polsce i na świecie*, tom V, red. Eugeniusz Sasiadek, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2008, s. 118-126.
 Gałęska-Tritt Jadwiga, *Śpiewam solo i w zespole. Psychologia śpiewu dla każdego*, Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, Poznań 2009.
 Łukaszewski Leon, *Pielęgnacja, kształcenie i rozwijanie głosu dziecka*, Musica Sacra Edition, Warszawa 2009.
 Siedlik Włodzimierz, *Synchronizacja czynności emisyjnych podstawą kształtowania prawidłowej techniki wokalne chóru*, [w:] *Muzyka w służbie liturgii. W 50. rocznicę ogłoszenia encykliki papieża Piusa XII Musicae sacrae disciplina*, red. ks. Robert Tyręła, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2005, s. 109-119.
 Sobierajska-Friedrich Halina, *Aktywność muskulatury aparatu głosowego w śpiewie*, PWSM, Poznań 1970.
 Wojtyński Czesław J., *Nauka śpiewu w zarysie. Wybrane zagadnienia*, wydanie drugie poprawione, PWSM, Warszawa 1963.

Literatura uzupełniająca

Aleksandrowicz Witold, *Głos i jego kształcenie w sztuce śpiewu: zbiór pożytecznych wiadomości dla artystów śpiewaków, początkujących i artystów dramatycznych*, Warszawa 1893.
 Długosz Antoni, *Kształcenie głosu. Śpiew solowy i chóralny. Jak uczyć się i uczyć innych*, wyd. nakładem autora, Warszawa 1936.
Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia, praca zbiorowa pod redakcją Marii Przybysz-Piwko, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2006.
Emisja głosu. Struktura, funkcja, diagnostyka, pedagogizacja, praca zbiorowa pod red. prof. dr hab. med. Z. Pawłowskiego, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2008.
Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej, pod red. Andrzeja Obrębowskiego, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego, Poznań 2008.
 Nowakowski Wincenty, *Uwagi o metodzie stawiania dźwięcznego głosu*, Gebethner i Wolff, Poznań – Warszawa 1939.
 Piasek Faustyn, *Metodyka śpiewu: podręcznik dla prowadzących śpiew metodą trójdźwiękową w szkołach średnich, powszechnych i seminarjach [!] nauczycielskich*, Płockie Zakłady Graficzne, Płock 1926.
 Polak Iwona, *Ćwiczenia emisyjne w rehabilitacji schorzeń narządu głosu*, [w:] *Wokalistyka w Polsce i na świecie*, tom VI, red. Eugeniusz Sasiadek, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2010, s. 147-152.
 Polak Iwona, *Teoretyczne podstawy kształcenia głosu w aspekcie koncepcji transgresyjnej człowieka*, [w:] *Wokalistyka i pedagogika wokalna*, Zeszyt Naukowy nr 74, red. Eugeniusz Sasiadek i in., Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 1999, s. 189-193.
 Romaniszyn Bronisław, *Z zagadnień sztuki i pedagogiki wokalne*, PWM, Kraków 1957.
 Rzepko Władysław, *Zasady nauki śpiewu oparte na podstawie fizjologii*, Gebethner i Wolff, Warszawa – Kraków 1903.
 Suska-Zagórska Katarzyna, *Zagadnienie interpretacji tekstu w nauczaniu przedmiotu „Emisja indywidualna głosu z metodyką nauczania”*, „Edukacja Muzyczna. Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie”, pod red. Marty Popowskiej, nr 6, 2011, s. 129-171.
 Tarasiewicz Bogumiła, *Kształcenie w zakresie emisji głosu na kierunkach nauczycielskich*, [w:] *Wokalistyka w Polsce i na świecie*, tom V, red. Eugeniusz Sasiadek, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2008, s. 127-141.
 Walczak-Deleżyńska Mieczysława, *Błędy i wady wymowy*, [w:] *Wokalistyka i pedagogika wokalna*, tom V, red. Eugeniusz Sasiadek i in., Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2007, s. 139-156.
 Zachwatowicz-Jasieńska Katarzyna, *Polskie belcanto. Jak śpiewać dobrze*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009.
 Zielińska Halina, *Emisja głosu – problem nie tylko dla śpiewaków*, „Liturgia Sacra” nr 2 (10), 1997, s. 85-90.

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	60
Przygotowywanie się do zajęć	20
Praca z literaturą	10

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Konsultacje	0
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	15
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	15
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	120 (1 ECTS = 15 godz.)
Liczba punktów ECTS	8 (po 2 punkty / semestr)

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	2	2	2	2		
Liczba godzin	30	30	30	30		
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	kolokwium		

Możliwości kariery zawodowej	
<ul style="list-style-type: none"> • jest przygotowany do prowadzenia zbiorowej emisji głosu w chórze • jest przygotowany do nauczania przedmiotu emisja głosu / emisja głosu w chórze 	

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
2017	dr hab. Marcin T. Łukaszewski, prof. UMFC	Sformułowanie sylabusu, zgodnie z KRK
20.09.2019	dr hab. Marcin Łukaszewski, prof. UMFC	Dostosowanie opisów efektów uczenia się do skorygowanych specjalnościowych efektów uczenia się, korelacji efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji; kalkulacji nakładu pracy studenta. Zmiana karty przedmiotu (Rozporządzenie MNiSW z dn. 27.09.2018). Zmiana nazwy Wydziału.
09.12.2019	dr hab. Marcin Łukaszewski, prof. UMFC	Weryfikacja zgodności karty przedmiotu z katalogiem efektów uczenia się i planami studiów.
30.09.2020	prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty
22.10.2021.	prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty, drobne korekty błędów

SPOSÓB REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOSTOSOWANE DO SYTUACJI EPIDEMICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI